

Magazine
over onderwijs

snaai nini

transities

2023

9 789090 355542

€ 14,95

Begin vandaag voor morgen en overmorgen

De mens maakt het
verschil in duurzaamheid
en digitalisering

Brabant moet doorpakken op duurzaamheid en digitalisering. Wij blinken uit in samenwerking en slimme oplossingen voor maatschappelijke opgaven. Door nu te investeren in circulariteit & duurzaamheid, data & digitalisering borgen we ons verdienvermogen in de toekomst. Een mensgerichte aanpak is hierbij onontbeerlijk. Een leven lang ontwikkelen, omscholing, anders en slimmer werken: het moet allemaal gebeuren.

“Brabant is dé innovatieve regio van Nederland, waar samen ‘pielen en klooiën’ leidt tot nieuwe technologie, producten en oplossingen voor onze uitdagingen van morgen en overmorgen”, mooie woorden van gedeputeerde Martijn van Gruijthuijsen van de provincie Noord-Brabant die ons inspireerden om bij hem op bezoek te gaan in het provinciehuis in Den Bosch.

Transities en rol Brabant

De provincie Noord-Brabant heeft volgens onderzoeksbureau Hendrik Beerda op dit moment de meest robuuste merkuitstraling van alle Nederlandse provincies. In de top tien met sterkste steden en gemeenten staat Eindhoven op 7, Den Bosch op 8 en Breda op plaats 10. De Nederlandse bevolking en economie zijn sterk geconcentreerd in de Randstad-provincies en Noord-Brabant. Hoe houden we dat zo?

“Overall waar ik kom sta ik weer versteld van de veerkracht, het innovatievermogen en het ondernemerschap van Brabantse bedrijven en instellingen”, aldus Martijn van Gruijthuijsen. “Maar we mogen zeker niet achterover gaan leunen. We staan op dit moment, ook in Brabant, voor grote uitdagingen. Zowel in onze eigen fysieke omgeving alsook in de mondiale markt zien we dat de maatschappelijke systemen, de economie en de mensen fundamenteel aan het veranderen zijn. Hierbij zijn volgens ons twee transitie erg belangrijk: circulariteit & duurzaamheid en data & digitalisering.”

“We verduurzamen door te veranderen van een fossiele naar een circulaire economie. Een duurzame en circulaire economie is gericht op het hergebruik van producten, materialen en grondstoffen, minder uitstoot van schadelijke stoffen en een lager verbruik van energie. Hierdoor worden we ook minder afhankelijk van materialen, grondstoffen en energie uit het buitenland.”

“Het andere speerpunt van Brabant, data & digitalisering, is een voorwaarde voor toekomstige economische groei en maatschappelijke vooruitgang. Het versterkt het innovatievermogen van organisaties en het wordt steeds belangrijker voor de concurrentiekracht van Brabant. Hoe kunnen we onszelf slimmer organiseren, zodat alle sectoren kunnen profiteren van de mogelijkheden die data & digitalisering biedt?”

Volgens de gedeputeerde wil en kan Brabant bijdragen aan de versnelling van zowel de duurzaamheid als de digitalisering in de provincie, in Nederland en in de wereld. De slimme maakindustrie van Brabant speelt hierbij een sleutelrol. De Brabantse maakindustrie is één van de fundamenten waarop de claim dat de provincie een kennis- en innovatieregio is, berust. Dankzij de Brabantse maakindustrie is de provincie meerdere keren uitgeroepen tot een van de slimste regio's ter wereld.

Martijn van Gruijthuijsen: “De ingrediënten voor duurzaamheid en digitalisering liggen klaar in Brabant. Laatst mocht ik jureren bij de Brabantse Circulaire Innovatie Top 20, waar ik nog eens extra werd herinnerd aan de innovatiekracht die we binnen onze provinciegrenzen hebben. Van circulaire bedrijfskleding en circulair beton tot aan algenolie. Ondernemers die zien dat circulair niet alleen goed voor de planeet is, maar ook goed zakendoen is. Brabant blinkt uit in samenwerking en slimme oplossingen voor onze maatschappelijke uitdagingen. Of het nu de agrofood-, de groene chemie-, de bouwsector of de maakindustrie is: innovatie zit in ons DNA. Combineer dat met vooruitstrevende kennisinstellingen en campussen waar we gezamenlijk aan deze uitdagingen werken, en je komt uit op een formule voor succes.”

Arbeidsmarkt en leven lang ontwikkelen

De transities veranderen ook de arbeidsmarkt, waar door de benodigde kennis en vaardigheden snel anders worden. Tegelijkertijd stijgt de pensioenleeftijd en werken mensen langer door. Dit betekent dat mensen zich blijvend moeten ontwikkelen, zodat ze goed inzetbaar blijven op de arbeidsmarkt en langer gezond kunnen doorwerken.

Ondanks de aandacht en inspanningen voor een leven lang ontwikkelen, zien we dat LLO moeilijk van de grond komt. Zo zijn er bijvoorbeeld grote verschillen te constateren tussen onderwijsinstellingen als het gaat om hun aanbod voor volwassenen. Het formele onderwijs (mbo, hbo, wo) is nog lang niet voldoende toegerust op een leven lang ontwikkelen. Zij zijn ingericht op het faciliteren van onderwijs naar werk, maar niet op het faciliteren van werk naar werk of van uitkering naar werk.

“Willen we blijven uitblinken dan is een doorlopende talentontwikkeling van het grootste belang”, aldus Martijn van Gruijthuijsen. “Van vmbo tot universiteit moet het prioriteit nummer één zijn om genoeg talent voor de Brabantse bedrijven en de samenleving te hebben en te behouden. Betere aansluiting

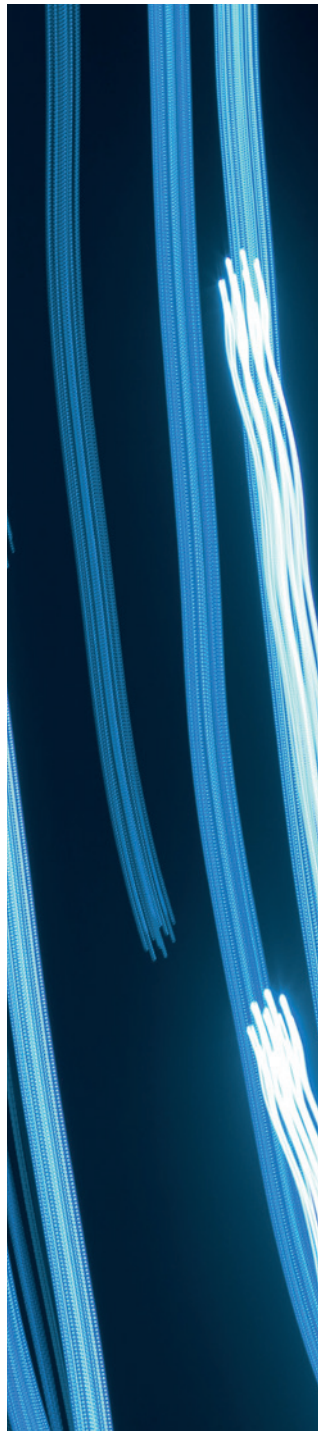
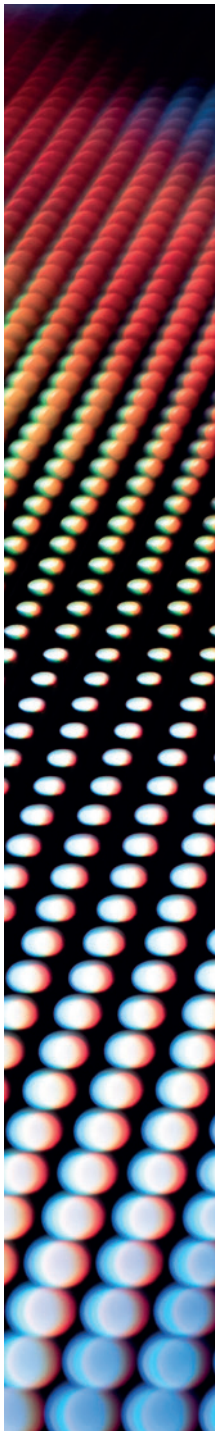
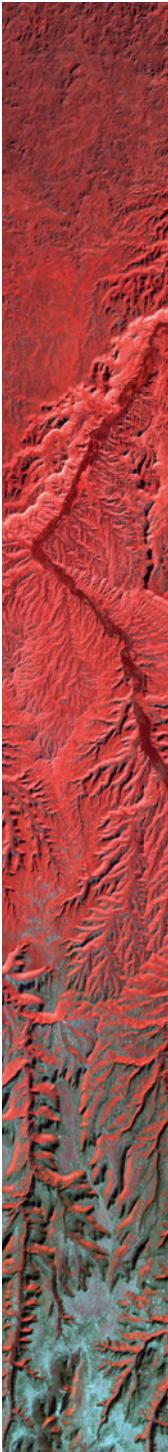
tussen opleidingen en banen, het in Brabant houden van afgestudeerden, werven van expats en een leven lang ontwikkelen zijn nodig om ook in de toekomst Brabant te laten bruisen. Dat gaat niet vanzelf. We moeten ervoor zorgen dat er op elk niveau een verbinding is tussen overheid, ondernemingen, onderwijs en burgers, dat multi helix-samenwerkingen talent aan waarde koppelen en dat de onderwijsinstellingen de opleidingen bieden waar de samenleving nu en in de toekomst om vraagt.”

Campussen en broedplaatsen

In Brabant staat samenwerken en open innovatie hoog in het vaandel. Het Brabantse ecosysteem bestaat dan ook niet voor niets uit relatief veel plekken waar open innovatie plaatsvindt. Hier ontmoeten onderwijs, onderzoek en ondernemingen elkaar om samen te werken aan de oplossingen voor onze maatschappelijke uitdagingen.

De Provincie Noord-Brabant investeert fors in deze plekken waar opleidingen en de bedrijfspraktijk elkaar ontmoeten. Om in de toekomst te kunnen blijven concurreren ondersteunt de provincie Noord-Brabant de doorontwikkeling van deze locaties de komende jaren met een impuls van €10 miljoen.

Gedeputeerde Martijn van Gruijthuijsen: “Het resultaat tot nu toe mag er zijn. Er zijn inmiddels al diverse campussen, districten en broedplaatsen met een focus op maatschappelijke uitdagingen en transities. Allemaal mooie stappen in de ontwikkeling van een Brabantse formule voor de doorontwikkeling en verduurzaming van campussen, stedelijke innovatiedistricten, fieldlabs en hybride leeromgevingen (HLO's). Met onze uitvoeringsagenda blijven we deze locaties doorontwikkelen met een blik op de toekomst. Die blik op de toekomst betekent ook dat we studenten, het talent van morgen, de beste voorbereiding op de arbeidsmarkt moeten bieden. Op onze broedplaatsen vinden zij stages en mogelijkheden om hun eerste stappen op de arbeidsmarkt te zetten of een bedrijfje te beginnen.”

Voorbeelden van Brabantse broedplaatsen zijn Game Campus in Breda (in oprichting), Mindlabs in Tilburg, Chocolate Factory in Meijerijstad, Makers Zone in Den Bosch, Werkendam Maritime Industries, Podiumkunstenorganisatie SPBO in Bergen op Zoom en HLO Moerdijk.

Mens en politiek aan zet

Over het algemeen komt de wens voor wezenlijke verandering vanuit de samenleving en niet vanuit de politiek. Over transities rond voedsel, landbouw, energie en klimaat is al decennia onvrede bij de groepen in de samenleving die het agenderen. De politiek is meestal de laatste die zich ermee bemoeit. Dat moet anders volgens Van Gruijthuijsen. Transitie moeten bij de politiek beginnen.

“Ik ben ervan overtuigd dat dit het decennium is van de werknemers en dat de politiek aan zet is. Werknemers zijn het grootste kapitaal van organisaties. Door hen de kans te bieden al doende te leren en zich te blijven ontwikkelen, kunnen organisaties hun *business life cycle* verlengen. Om te overleven of succesvol door te groeien, is het van belang dat organisaties zich blijven vernieuwen. Vernieuwing gaat over slimme en nieuwe oplossingen, nieuwe ideeën en de realisatie daarvan. Vernieuwing begint bij de mensen in de organisatie. Een nieuwe mensgerichte strategie voor de ontwikkeling van personeel zal niet alleen werknemers een stimulans geven, maar ook zorgen voor een verdere groei en ontwikkeling van de organisatie zelf.”

Martijn van Gruijthuijsen sluit het interview af met een oproep: “Begin vandaag voor morgen en overmorgen. Investeer in een mensgerichte aanpak en in een leven lang ontwikkelen. Ontwikkel je samen met anderen. Zet een volgende stap van wegwerp- naar circulaire economie. Zet in op data & digitalisering. Maar let op: het succes van data, digitalisering en duurzaam ondernemen zit in de mensen die ermee werken. Niet in de techniek.”

rīnconsult
onderwijs

www.rijnconsultonderwijs.nl

ISBN 978-90-90-35554-2

